

ИНСТРУКЦИИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 43 Т.1 ОТ ЗАКОНА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИ ЗАВОЛЯВАНИЯ

**Информация за опазване на здравето при работа с хранителни продукти
за**

лица, които произвеждат, съхраняват и доставят следните продукти:

- 1.Месо, и неговите производни
- 2.Мляко и млечни продукти
- 3.Рибни продукти
- 4.Яйчни продукти
- 5.Храна за кърмачета и малки деца
- 6.Сладоледени продукти
- 7.Всякакви видове хлебни изделия
8. Всякакви видове хrани

и имат директен или индиректен (достъп до прибори) контакт с нея.

**Защо трябва да се обърне внимание на предназните мерки за опазване
на здравето?**

При работа с хранителни продукти, много лесно и бързо могат да бъдат предадени вирусни заболявания, на голям брой хора. Затова е важно, да се спаза лична хигиена. Законът за защита от вирусни инфекции гласи, че нямate право да работите с храни, ако сте преносители или имате симптоми на вирусно заболяване като:

-внезапно появило се разтойство, което е признак за заболяване от салмонела, холера, стафилококи и др.

-тиф или паратиф

-вирусен хепатит А и Е

-открити инфицирали рани или кожни заразни заболявания

Ако сте преносител на заразни бактерии, дори и да не се чувстаете болен, нямаете право да работите с хранителни продукти!

Симптоми на вирусни и бактериални инфекции:

-Разтойство

-Висока температура, болки в стомаха, главата или ставите, първо запек, последван от разтойство са симптоми на тиф

-Типични за холера са млечнобели изпражнения

-Жълтеница

Ако имате някои от тези симптоми, сте задължен да потърсите незабавно лекар! Уведомете го, че работите с хранителни продукти.

Прочетете приложение 1 и след като сте сигурни, че сте разбрали всичко, и няма основания за забрана на работа с храни, се разпишете. След устно обучение ще получите и документа за вашия работодател.

Приложение 1

Какви предпазни мерки трябва да изпъня при работа с хранителни продукти?

Отговори:

- Преди започване на работа, както и след всяко посещение на тоалетната, си мийте ръцете със сапун под течаща вода. Подсушете се с кърпа или салфетка за еднократна употреба.
- Преди работа свалете всички пръстени, гривни и часовници.
- Носете чисти предпазни дрехи, шапка или кърпа за глава, ръкавици, работни обувки
- Не кашляйте и не кихайте върху хранителните продукти.
- Използвайте винаги пластири за покриване на малки рани и драскотини по ръцете.

Приложение 2

При кои заболявания е забранен достъп до хранителни продукти?

Съществуват няколко болести, които са познати под наименованието **тиф**.

Коремният тиф е болест, причинена от една разновидност на салмонелните бактерии. Заразяването може да стане както от контакт с болен или бактерионосител, така и от замърсени храни и вода.

Инкубационният период варира от 2 до 21 дни при различните видове тиф. Повишаване на телесната температура, която в рамките на 6 дни достига 39-40°C и се задържа две-три седмици. Болки в гърба се проявяват в началните стадии на болестта. Обща отпадналост, главоболие и безсъние. В по-тежките случаи могат да се появят халюцинации. Езикът е сух, покрит с кафяв налеп. На 10-ия–11-ия ден от болестта се появяват характерните за тифа коремни обриви. Те представляват малки червени петна с големина 2-3 mm, разположени по кожата в горната част на тялото и по корема. Черният дроб и далакът се увеличават. Появява се треска. Пулсът е забавен и слаб. В началния период на заболяването има запек, а впоследствие се появява умерена диария, като изпражненията са средни понякога примесени с кръв. **Паратифът** е остра инфекциозна болест с клинична картина изключително близка до тази на коремния тиф.

Причинител е бактерия от рода Салмонела. Различават се три подвида паратиф, обозначавани с А, В и С. Разликите при подвидовете е в тежестта на протичане на болестта (при паратиф А е по-тежка) и в инкубационния период, който при паратиф В и С е по-кратък. Заразяване с паратиф А е възможно само от друг болен или бактерионосител, докато при паратиф В и С и от животни (едър рогат добитък), и от замърсени предмети.

Съществува противотифна ваксина, до която се прибягва при опасност от тифна епидемия. За профилактика в бита се препоръчва висока лична хигиена.

Холерата е остро инфекциозно заболяване от групата на особено опасните инфекции, което се характеризира с интоксикация, гастро-интестинални явления, повече или по-малко изразена дехидратация и епидемично и пандемично разпространение. Причинява се от холерните вибриони.

Входната врата на заразата при холера е устата. Преминал стомашната бариера, холерният вибрион намира благоприятни условия за размножаване в тънките черва, при което продуцира два токсина: токсин 1-ви тип – ендотоксин, който участва в патогенезата, но не играе водеща роля, и токсин 2-ри тип – ентеротоксин, който предизвиква резки функционални отклонения в епителните клетки.

Холерата е антропоноза. Източник на зараза е болният човек и вибрионосителите. Болният човек отделя активно холерни вибриони в края на инкубационния период, през време на боледуването и реконвалесцентния период. Установено, че при холерата се отделя огромно количество инфекциозен материал.

Механизмът на предаване на заразното начало при холерата е фекално-орален. Заразяването се осъществява чрез поглъщане на холерните вибриони, отделяни от болните и вибрионосителите. Основни фактори на предаване са водата, хранителните продукти, замърсените ръце и някои предмети на обкръжаващата среда, а основните пътища са воден, хранителен и битов.

Дизентерия е инфекциозно заболяване на червата, протичащо със силна диария, а понякога и повръщане. В изпражненията се съдържат слуз и кръв. Може да нанесе поражения на стомашно-чревния тракт, както и на целия човешки организъм. Причините могат да бъдат бактерия, протозоя, вируси или паразитни червеи. Начин на разпространение – Контакт със замърсени хранителни продукти. Има два вида дизентерия:

-бактериална дизентерия

-амебна дизентерия

Причинява се от дизентерийна амеба. Човек се заразява с нея чрез поглъщане. При заразяване с дизентерийна амеба човек се заразява с малката форма. Тя прераства в голяма в следствие простуда или настинка. Преди преминаването си в голяма форма тя живее в чревните кухини, а след "прерастването си" тя се премества при чревните власинки, където продължава да се храни с бактерии. В голямата си форма причинява диария, повръщане и стомашно чревни спазми. В острата си форма тя може да се засели в мозъка или черния дроб на човек.

Салмонелозата е хранително отравяне, причинено от бактерията Салмонела. Поразява тънкото черво. Човек може да се зарази при консумация на месо, мляко и яйца от болни животни и вторично заразени продукти, както и от храни (сирови или обработени), престояли на топло или в чието приготвяне са използвани заразени продукти.

Гастроентеритът е заболяване, характеризиращо се с възпаление на стомашно-чревния тракт, в това число стомаха ("гастро"-) и тънките черва ("ентеро"-), което води до комбинация от диария, повръщане, коремна болка и спазми. Вирусите (особено ротавирусът) и бактериите ешерихия коли и кампилобактерията са основните причинители на гастроентерит.

Хепатит А се предава по чревен път. Острата фаза обикновено продължава от 4 до 6 седмици със или без жълтеница, умора и увеличен черен дроб. През тази фаза у лицата със Синдром на придобитата имунна недостатъчност обикновено се наблюдава значително спадане на броя на Т-клетките, които се възстановяват до 6-12 седмици след инфекцията. се изчиства от тялото обикновено след 6 седмици. Обикновено са необходими месеци за възстановяване от остръ хепатит. Лечението за болния обикновено съчетава грижа с почивка, като прекратяването на лекарствата може да стане само след като острата фаза е приключила, и тогава може да се възстанови лечебната терапия. Пиенето на големи количества вода, почивка на легло и добро и здравословно хранене са все компоненти, необходими за пълното възстановяване. През последните години бе открита и ваксина, която може да се смята за превантивна терапия за пациенти с хронични терминални инфекции. Ваксината може да спре евентуална инфекция и у лицата с отслабната имунна система, някои застрахователни компании и медицински заведения предлагат бесплатна ваксинация на пациентите. Проверете при вашия личен лекар за подобни възможности. **Хепатит Е** се причинява от вируса на хепатит В(HEV). Разпространява се чрез фекално замърсяване на водата. Разпространен е предимно в слабо развитите страни. Хепатит Е протича само остро като хепатит А - тоест не хронифицира. Няма ваксина против хепатит Е.